

POSEL

zpod Žalého

Číslo 2

Ročník XXIX/2019

Cena 10 Kč

ZPRAVODAJ OBCE BENECKO, PRAMENY OBECNÍ KRONIKY

podatelna@obecbenecko.cz

www.obecbenecko.cz

Slovo starosty	3
Zápis z 3. veřejného zasedání OZ	5
Zápis z 4. veřejného zasedání OZ	9
Společenská kronika	14
Svoz nebezpečného odpadu	15
Jak třídít odpadky	16
Sport v HSK	18
Uklidme Česko	20
Hasiči a Sokol v Dolních Štěpanicích	21
Ruprechta a spol.	22
Příměstský tábor	24
Fotbal v HSK	25
Winter Show	26
Historie poutí, smysl, účel a vyhlídky	27
Deklarace lidských práv	29
Krakonoš hrubožalský	32
Miloslav Rychlovský	34
Demokracie nebo diktatura	36
Skrytá krása kamenů	39

Obrázek na titulní straně: Uklidme Česko, k str. 20

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA 31. KVĚTNA 2019.

POSEL ZPOD ŽALÉHO

Vydává Obecní úřad Benecko, redakční rada: Rada obce Benecko.

Registr. číslo MK ČR E 12668. Podávání novinových zásilek povoleno ObSP Pardubice č. j. P/1-8190/91 ze dne 27. ledna 1991.

Za věcný a názorový obsah textů odpovídají jejich autoři.

Uzávěrka dne 2. 5. 2019. Náklad 300 ks.

Výroba: *Gentiana* Jilemnice

Vážení čtenáři Posla, připravil jsem pro Vás opět několik informací o dění v naší obci.

Začnu krátkým zhodnocením uplynulé zimy. Časté střídání počasí, lednové přivaly sněhu i oblevy přinesly zvýšené nároky na zimní údržbu a tím i dost vysoké náklady na úklid sněhu a posyp cest. Na naše obecní cesty se vysypalo stovky tun posypového materiálu a na krajskou silnici v našem regionu to byly tisíce tun. Velká část posypu pak skončí na krajnicích a na přilehlých pozemcích. Co jde se zamete a uklidí, ale to je jen malá část. Pomohlo by solení, v alpských zemích na to přišli již před 30 ti lety, že ta sůl škodí méně než tuny prachu v ovzduší. Zaměstnanci Střediska služeb udělali jarní úklid jak nejdříve to šlo, aby nás ten prach zbytečně neobtěžoval. Půjčili jsme si i zametač s vysáváním, do budoucna musíme tohle nějak řešit, ale cena takového stroje je okolo 3 mil. Kč.

Uplynulá sezona z pohledu lyžování a návštěvnosti našeho lyžařského areálu byla velmi dobrá. Již řadu let má návštěvnost a s tím spojené tržby z cestovního ruchu vzestupnou tendenci. Svědčí to o tom, že jak ubytovatelé, tak vlekaři i ostatní poskytovatelé služeb v obci dělají dobrou práci. Benecko jako destinace zimní, ale i letní dovolené se u návštěvníků těší vzrůstající oblibě a hosté se k nám rádi vracejí. Velký podíl na tom má i Sdružení cestovního ruchu cílenou prezentací a reklamou a také zajímavými nápady na neustálé zlepšování služeb a rozšiřování jejich nabídky.

S příchodem jara vyrazili na silnice i do terénu motorkáři. Máme teď opravenou silnici, to se mezi motorkáři rychle rozneslo. Tak zejména o víkendech můžeme čekat větší provoz jednostopých strojů od Štěpanic na Benecko. Rovný povrch a zajímavé zatáčky svádějí ke sportovní jízdě. Většina úseku je však v obci, tudíž s omezenou rychlostí, kterou však málokdo dodržuje. Již se objevují stížnosti na nebezpečnou jízdu, na silných strojích není problém na některých úsecích v obci dosáhnout i rychlosti přesahující 150 km/h. Jednáme již s Policií o možnosti měření rychlosti, případně trvalé umístění radarů. Stížnosti jsou však i na jezdce na terénních strojích. Řešili jsme to již minulý rok a letos opět na jednání obecního zastupitelstva. Pokud nepomohou domluvy, bude se to muset řešit oficiální cestou. Týká se to hlavně Dolních Štěpanic, kde se za vsí sjíždějí jezdci ze širokého okolí a intenzivní zvuk motocyklů obtěžuje obyvatele obce. Sám mám pro tento sport pochopení, řadu let jsem se aktivně účastnil motocyklových závodů a stále motocykl používám. Ale něco jiného je projet se krajinou a něco jiného kroužit několik hodin za domy souседů.

Téma odpadů. Tady bych chtěl poděkovat panu Levickému z Dolních Štěpanic. Sám zorganizoval brigádu na úklid rokle za sídlištěm Chytrákov. Se skupinou dětí ze Štěpanic uklidili rokli doslova zaneřádnou odpadem, posbírali a odnosili vše na přístupné místo k odvozu. Hromadu pak na ně-

kolikrát odvezli zaměstnanci Střediska služeb na sběrný dvůr na náklady obce. Chtěl bych zde podotknout, že znečištěný pozemek není obecní. Čistota obce je však naší prioritou. Doufám, že již někteří občané nebudou likvidovat odpad tak, že jej hodí přes plot k sousedům. Doporučuji přečíst si článek od místostarosty na jiném místě tohoto vydání Posla. Tam máte návod, jak nakládat s odpady. Podívejte se také na fotky z likvidace odpadů u Chytrákova. Ještě podotýkám, že máme vytipováno několik míst v obci, kde se objevuje odložený odpad v neoznačených pytlích nebo i různě pohozený. Na tato místa pravděpodobně umístíme kamery nebo foto-pastí a s přistiženými viníky zahájíme správné řízení. Je i několik případů, kde si občané nekupují vůbec známky na popelnice ani pytle ani nenavštěvují sběrný dvůr. Co tedy dělají s odpady? No buď je spálí v kamnech, nebo je někde odhodí. Obojí je špatně. Pokud se situace nezlepší, bude obec nucena přejít ze stávajícího systému známek a pytlů na paušální platby za odpady.

V minulých dnech jsme dostali zprávu o schválení dotace na opravu cest ve výši 2 mil. Kč. Z minulého roku máme dotaci 1 mil. Kč taky na cesty a další žádost připravujeme. Nedávno jsme podali žádost o dotaci na chodník v Dolních Štěpanicích, který bude stát cca 1 mil. Kč, je podána také žádost o dotaci na rekonstrukci veřejných WC a další žádost jsme podali na dotaci na opravu památek. Připravujeme projekt na zateplení fasády, výměnu oken a rekonstrukci kotelny v Domě s pečovatelskou službou v Mrklově. V Sokolovně v Dolních Štěpanicích se chystá rekonstrukce WC, možná i vytápění a pokud sokolové přijdou s nějakým projektem na vylepšení areálu Sokolky, zkusíme na to najít taky nějakou dotaci. V získávání dotačních podpor na různé projekty v obci jsme úspěšní. Je ale třeba, abychom byli na různé dotační výzvy připraveni a měli v zásobě užitečné projekty. Jejich příprava zabere spoustu času a někdy je potom problémem stíhat termíny na předkládání žádostí.

Přeji všem příjemnou jarní pohodu

Ing. Jaroslav Mejsnar, starosta

Zápis z 3. veřejného zasedání ZO Benecko

konaného dne 13. 2. 2019 v zasedací místnosti Obecního úřadu Benecko od 17:00 hodin.

3. veřejné zasedání zastupitelstva obce zahájil pan starosta v 17:09 hodin. Přivítal přítomné hosty zasedání a zastupitele, kterých bylo přítomno 14, omluvena Mgr. V. Mejsnarová.

1) Schválení

- a) programu zasedání,
- b) ověřovatelů zápisu: J. Harcuba, M. Zelinka,
- c) zapisovatelky: Ivana Koudelková.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje a) navržený program zasedání, b) ověřovatele zápisu: J. Harcuba, M. Zelinka, c) zapisovatelku I. Koudelkovou.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 1a), 1b) a 1c) schváleno.

2) Schválení zápisu z 2. OZ ze dne 19. 12. 2018.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje zápis z 2. veřejného zasedání OZ Benecko, které se konalo dne 19. 12. 2018.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 2 schváleno.

3) Schválení rozhodování OR ze dne 17. 12. 2018, 7. 1., 21. 1. a 4. 2. 2019. M. Zelinka – dotaz na zápis z OR ze dne 4. 2. 2019 týkající se funkcí jednotlivců. Starosta objasnil.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje rozhodování OR ze dne 17. 12. 2018, 7. 1., 21. 1., a 4. 2. 2019.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 3) schváleno.

4) Účetní a rozpočtové záležitosti. Změna rozpočtu č. 1/2019 – rozpočtové opatření č. 1. Výdaje: 6402 Finanční vypořádání (vratka dotace volby prezident +/- 46313 Kč, volby zastupitelstvo obcí 107251 Kč, zajištění výdajů jednotek SDH +/- 4200 Kč), 6409 Neinvest. transfery obcím (výkon přenesené působnosti +/- 7500 Kč, 6171 Činnost místní správy +/- 165264 Kč. Přesuny mezi paragrafy a položkami: 2143-6409. Změnou č. 1 rozpočtové opatření č. 1 nebudou navýšeny příjmy ani výdaje rozpočtu obce. Příjmy celkem: 28 000 000 Kč. Výdaje celkem 27 000 000 Kč.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje rozpočtovou změnu č. 1/2019 – rozpočtové opatření č. 1.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 4) schváleno.

- 5) Schválení rozvojového dokumentu obce na rok 2019–2023. Zastupitelé se seznámili s předloženým rozvojovým dokumentem. Dokument obsahuje rozvoj obce v oblasti infrastruktury, veřejného osvětlení, rekonstrukce a údržba obecních budov, památek, cestovní ruch a volný čas. Není to závazek, ale soupis záměrů v obci a jejich realizace bude záviset na financích obce a získaných dotacích.

Návrh usnesení:

Souhlas se schválením rozvojového dokumentu obce na rok 2019–2023.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 5) schváleno.

- 6) Informace o stavbách na území obce. Silnice Mrklav – projekt je hotov, projednává se stavební povolení. Most v Prakovicích – kraj schválil náš požadavek na instalaci provizorního mostu po dobu stavby nového mostu. Zpracovává se dokumentace na provizorní most. Kanalizace DŠ – poslední etapa prací započne hned po skončení zimy. Hotovo by mělo být do letních prázdnin. Veřejné osvětlení – v plánu máme dokončit VO a opravu cesty na Sychrově, protože však občané v této lokalitě vznesli požadavek na připojení na veřejný vodovod, musíme počkat, jak to dopadne. Některé úseky vodovodu by se pokládaly do obecních cest, v tom případě je rozumné i VO a nový povrch cest udělat pod jedno. Z dalších připravovaných akcí – Ambrožův pramen, cesty Dolní Benecko a Horní Štěpanice, oprava hřbitovní zdi a další drobnější akce.

Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

- 7) Projednání návrhu nové smlouvy na zajišťování pečovatelské služby. Na pečovatelskou službu máme v současné době uzavřenou smlouvu s Městem Vrchlabí. Obdrželi jsme nový návrh smlouvy, s jejím podpisem však počkáme. V březnu by mělo proběhnout jednání o poskytování sociálních služeb na Jilemnicku, kde se vyjasní i výkon pečovatelské služby na území sousedního kraje. Je naděje zlevnění pečovatelské služby.

Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

- 8) Záležitosti územního plánu, regulativ zastavitelnosti pozemků. Byl vznesen požadavek na zrušení regulativu 30 % zastavitelnosti ploch k výstavbě.

Návrh usnesení:

Souhlas se zachováním současného regulativu (30 % zastavitelnosti pozemku) v územním plánu.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.
Usnesení č. 8) schváleno.

- 9) Stavba cyklostezky Singltrek, smlouva s dodavatelem. Obdrželi jsme jednu nabídku zhotovitele. U takto specifické zakázky s velkým podílem ručních prací se do toho firmy moc nehrnou. Pokusíme se získat nabídky i od dalších firem. Paní Dobešová navrhla, že by to mohlo udělat Středisko služeb Benecko.

Návrh usnesení:

Souhlas s poptáním dalších firem + Střediska služeb Benecko, obecní rada potom připraví podklady pro výběr a komise (členové obecní rady + Hanušová, Hásková, Hendrych a Zelinka) zhodnotí nabídky a vybere dodavatele.

Výsledek hlasování: Pro 14. Proti 0. Zdržel se 0.
Usnesení č. 9) schváleno.

- 10) Projednání záměru Svazku obcí Jilemnicko týkajícího se odpadového hospodářství v obcích svazku. Starosta seznámil přítomné se záměrem. Obsáhlé materiály k tomuto bodu měli zastupitelé k dispozici. Paní Dobešová se přihlásila s požadavkem rozmístění nádob na tříděný odpad po celé obci. Starosta vysvětlil, že tato možnost je, ale přinese to zvýšené náklady na svoz odpadů, údržbu prostranství u nádob (v zimě zapadané sněhem, přimrzlé k zemi, zarostlé v ledu, problémy s vyvážením). Kolem nádob vzniká nepořádek, je potřeba to pořádkem uklízet, tato hnízda nepůsobí příliš esteticky. Místostarosta zmínil zavedený systém třídění odpadů (možnost využití pytlů nebo odevzdání na sběrném dvoře). Pokud bychom systémem měnili, museli bychom přejít na paušální platby za odpady.

a) Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce bere na vědomí informace o záměru Jilemnicka – svazku obcí zajišťovat společně pro všechny členské obce sběr, přepravu, využívání a odstraňování odpadu prostřednictvím společnosti EKO Jilemnicko s. r. o. ve 100 % vlastnictví Jilemnicka – svazku obcí. Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

b) Návrh usnesení:

Zastupitelstvo obce schvaluje záměr zajištění sběru, přepravy, využívání a odstraňování odpadu v obci Benecko prostřednictvím společnosti EKO Jilemnicko s. r. o. ve 100 % vlastnictvím Jilemnicka – svazku obcí nejdříve od roku 2021.

Výsledek hlasování: Pro 12. Proti 0. Zdržel se 2 (Hanušová, Hásková).
Usnesení č. 10b) schváleno.

c) Návrh usnesení:

Obecní zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy o smlouvě budoucí

s EKO Jilemnicko s. r. o., která se týká budoucího závazku uzavřít s firmou EKO Jilemnicko s. r. o. smlouvu o sběru, přepravě, využívání a odstraňování odpadu.

**Výsledek hlasování: Pro 12. Proti 0. Zdržel se 2 (Hanušová, Hásková).
Usnesení č. 10c) *schváleno.***

- 11) Žádosti o dotace v letošním roce. Podali jsme žádost o dotaci na cestu na Dolním Benecku. Do konce února budeme ještě podávat žádosti na rekonstrukci veřejného WC, opravu křížků, hřbitovních zdí, na hasiče a na nakládání s odpady. V letošním roce chceme ještě připravit žádosti o dotace na cestu v Horních Štěpanicích, na Sokolovnu, na sportovní areál Sokolka a na Dům s pečovatelskou službou (zateplení, okna a kotelna). U žádostí týkajících se místních spolků (Sokol DŠ, Hasiči, HSK) je nutné, aby na přípravě projektu spolupracovali i zástupci spolků.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
- 12) Různé.
 - 12a) Starosta seznámil přítomné s novou zonací KRMAP. Nové rozdělení je k nahlédnutí na OÚ Benecko a bude projednáváno i s veřejností viz plakáty.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
 - 12b) Starosta seznámil přítomné s dokumentem, který vypracovala VHS Turnov, který obsahuje základní informace o tomto vodohospodářském sdružení.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
 - 12c) V letošním roce budeme znovu uzavírat Veřejnoprávní smlouvy s Městem Jilemnice na přestupky, rušení trvalého pobytu a dále jednáme o smlouvě s Městskou policií. Smlouvy jsou uzavírány vždy na jedno volební období. Například za projednání každého přestupku našeho občana nově zaplatíme Jilemnici 5 000 Kč.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
 - 12d) P. Wiesner – před mostem v Prakovicích chybí značka hlavní silnice, auta si tam dávají přednost zprava a pak se nemůžou rozjet. Vyřídí starosta.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
 - 12e) D. Hásková – zda by bylo možné některá vyhlídková stanoviště vybudovat se zastřešením, jako má KRMAP? Prověříme možnosti.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.
 - 12f) R. Kynčl – požádal o instalaci váhy na Odpadní dvůr v Dolních Štěpanicích, žádná tam není. Prověříme možnosti vážení odpadů na sběrném dvoře.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

V 19:55 se omluvila A. Hanušová a odešla, přítomno 13 zastupitelů.

- 12g) L. Mohrová – zda obec neuvažuje o zřízení mobilního rozhlasu. Lidem, kteří se do systému zapojí, budou chodit SMS zprávy s informacemi o dění v obci. Je to dobrý nápad, kterým jsme se již v minulosti zabývali. Zjistíme, co je k tomu třeba a nebudou-li překážky, tento systém v obci zavedeme.

Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

- 13) Závěr.

Starosta poděkoval přítomným za účast a v 20:10 ukončil zasedání OZ.

Zápis z 4. veřejného zasedání ZO Benecko **konaného dne 27. 3. 2019 v budově bývalé školy v Horních Štěpanicích** **17:00 hodin.**

4. veřejné zasedání zastupitelstva obce zahájil pan starosta v 17:06 hodin. Přivítal přítomné hosty zasedání a zastupitele, kterých bylo přítomno 11 omluveni M. Hendrych, P. Šochovský a M. Zelinka.

- 1) Schválení

- a) programu zasedání,
b) ověřovatelů zápisu: Bc. D. Brožek, K. Tomáš,
c) zapisovatelky: Ivana Koudelková.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje a) navržený program zasedání, b) ověřovatele zápisu: Bc. D. Brožek, K. Tomáš, c) zapisovatelku I. Koudelkovou.

Výsledek hlasování: Pro 11. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 1a), 1b) a 1c) schváleno.

- 2) Schválení zápisu z 3. veřejného zasedání OZ ze dne 13. 2. 2019.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje zápis z 3. veřejného zasedání OZ Benecko, které se konalo dne 13. 2. 2019.

Výsledek hlasování: Pro 11. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 2 schváleno.

- 3) Schválení rozhodování OR ze dne 18. 2., 4. 3. a 18. 3. 2019.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje rozhodování Rady Obce Benecko ze dne 18. 2., 4. 3. a 18. 3. 2019.

Výsledek hlasování: Pro 11. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 3) schváleno.

4) Účetní a rozpočtové záležitosti.

4a) Plnění rozpočtu k 31. 12. 2018

	Schválený rozpočet	Rozpočet změna	Skutečnost	% RS	% RU
DAŇOVÉ PŘÍJMY	16 000 000	17 400 000	18 744 434, 11	117, 15	107, 73
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	12 000 000	8 755 240	5 963 417, 69	49, 70	68, 11
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	390 000	327 530	83, 98		
PŘIJATÉ TRANSFERY	1 454 760	1 454 760	100, 00		
PŘÍJMY CELKEM	28 000 000	28 000 000	26 490 141, 80	94, 61	94, 61
BĚŽNÉ VÝDAJE	22 390 000	22 280 000	19 386 183, 59	86, 58	87, 01
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	4 610 000	4 720 000	4 632 390	100, 49	98, 14
VÝDAJE CELKEM	27 000 000	27 000 000	24 018 573, 59	88, 96	88, 96

Zastupitelstvo bere plnění rozpočtu k 31. 12. 2018 na vědomí.

4b) Změna rozpočtu č. 2/2019 – rozpočtové opatření č. 2.

Příjmy: Přesuny mezi paragrafy a položkami: 4112 Neinv. př. transfery ze SR +/-229 500 Kč, 2279 Záležitosti ost. drah +/- 229 500 Kč, paragraf 3722, 3723, 3749.

Výdaje: Přesuny mezi paragrafy a položkami: 2212, 3392, 3635, 3639, 3722, 3723, 5212. 5512, 6409.

Změnou č. 2 rozpočtové opatření č. 2 nebudou navýšeny příjmy ani výdaje rozpočtu obce. Příjmy celkem: 28 000 000 Kč. Výdaje celkem 27 000 000 Kč.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo schvaluje rozpočtovou změnu č. 2/2019 – rozpočtové opatření č. 2.

Výsledek hlasování: Pro 11. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 4b) schváleno.

5) Pozemkové záležitosti.

5a) Oprava krajské silnice v Mrklově- projekt už je téměř hotov, je třeba dorešit několik pozemků. Jedním z nich je pozemek p. Bekové.

V 17:30 se dostavil J. Harcuba, přítomno 12 zastupitelů.

Pozemek paní Bekové zasahuje pod krajskou silnici ppč. 78 a 53/1 v k. ú. Mrklv. Část dřevníku p. Bekové zasahuje na pozemek obce ppč. 112 v k. ú. Mrklv a část jí využívané zahrady na obecní pozemek 746/3 v k. ú. Mrklv.

Návrh usnesení:

Obecní zastupitelstvo souhlasí s tím, aby po dokončení rekonstrukce silnice došlo k zaměření celé lokality a směnamí pozemků mezi p. Bekovou, obcí a Libereckým krajem došlo k narovnání vlastnických práv.

Výsledek hlasování: Pro 11. Proti 0. Zdržel se 1 (Janatová).

Usnesení č. 5 a) schváleno.

- 5b) Starosta seznámil přítomné s žádostí manželů Haklových o odkoupení stavební parcely v Mrklově na Hoření straně ppč. 310/3 v k. ú. Mrklav a jejich záměrem na vybudování domů v této lokalitě. Po delší debatě padl návrh (V. Mejsnarové), aby obec prozatím tento pozemek neprodávala.

Návrh usnesení:

Obecní zastupitelstvo souhlasí ponechat pozemek ve vlastnictví obce, zatím neprodávat.

Výsledek hlasování: Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 5 b) schváleno.

- 6) Schválení dodatku č. 1 stanov VHS Turnov.
Zastupitelé se seznámili s textem dodatku č. 1 stanov VHS Turnov.

Návrh usnesení:

Zastupitelé schvalují dodatek č. 1 stanov VHS Turnov.

Výsledek hlasování: Pro 10. Proti 0. Zdržel se 2 (Hanušová, Hásková).

Usnesení č. 6) schváleno.

- 7) Projednání postupu s MF ČR ohledně dotace na DPS Mrklav. Starosta poslal žádost na MF ČR o zkrácení doby zástavy (50 let) na DPS Mrklav (podmínka bydlení pouze pro seniory). Přítomné seznámil s odpovědí MF – žádost byla zamítnuta.

Návrh usnesení:

Souhlas s vypracováním přehledu vytíženosti DPS a opětovného zaslání na MF ČR.

Výsledek hlasování: Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 7) schváleno.

- 8) Oprava cesty Dům služeb Benecko – Hotel Kubát, stanovení termínu. Noví vlastníci čp. 173 Benecko chtějí dům zbourat a vystavět nový. Zmíněná akce přinese zvýšené zatížení místní komunikace, což by mohlo způsobit poškození nově opravené cesty, proto bude oprava cesty odložena na příští rok. V té době již nebude cesta zatěžována těžkou dopravou materiálu z demolice stávajícího domu a navážení mat. na stavbu nového domu. Na opravu cesty máme schválenou dotaci ve výši 1 mil. korun, s čerpáním do konce roku 2020.

Návrh usnesení:

Souhlas s výše uvedeným postupem.

Výsledek hlasování: Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 8) schváleno.

- 9) Vyhodnocení variant nabídek pro systém hromadného zasílání SMS zpráv občanům. Oslovili jsme tři firmy. Nabídku poslaly dvě: Konzulta Brno a O₂. Po seznámení se s obsahem nabídek a diskuzí – zda tento systém chceme používat, dávali zastupitelé návrhy k hlasování. Návrh

A. Hanušová – Zda tento systém chceme a na příštím obecním zastupitelstvu rozhodnout od koho. Návrh M. Janatová – Zda systém chceme a od koho vybere obecní rada. Návrh starosta – objednáme u firmy Konzulta Brno a ještě prověříme smluvní podmínky (odstoupení od smlouvy, dobu sjednání).

Návrh usnesení

Souhlas s objednááním systému hromadného zasílání SMS zpráv občanům u firmy Konzulta Brno a prověřením smluvních podmínek (odstoupení od smlouvy, dobu sjednání atd.).

Výsledek hlasování Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 9) schváleno.

10) Různé.

10a) Oblastní charita požádala o příspěvek ve výši 5 000 Kč na charitní taxi, v naší obci ho využívají tři občané. Přispíváme na různé sociální služby.

Návrh usnesení

Souhlas s příspěvkem 5 000 Kč na charitní taxi.

Výsledek hlasování Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 10a) schváleno.

10b) Informace k Územnímu plánu Benecko. Ve změně územního plánu se nyní vyhodnocují podklady pro posouzení SEA (vliv na životní prostředí). Důležité bude také vyhodnocení záboru ZPF (zemědělský půdní fond). V některých obcích jsou nuceni vyřadit z původního ÚP některé nerealizované záměry tak, aby se uvolnilo místo pro vyčlenění nových zastavitelných ploch. Uvidíme, jak to dopadne u nás. Předpoklad dokončení změny ÚP Benecko je konec letošního roku.
Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

10c) Chodníky v Dolních Štěpanicích – na křižovatce u mostu bude chodník od čekárny k odbočce na Chytrákov a od mostu u Delfi směrem na Vítkovice. Další chodník od odbočky na Chytrákov směrem k Pile – zde je třeba vytyčit zábor pozemků podél silnice na šíři chodníku a potom jednat s majiteli dotčených pozemků. Chodník u školy + parkoviště bude realizován současně s dokončením stavby kanalizace. P. Vrhel – kdo potom bude chodníky udržovat? Starosta – údržbu bude provádět obec.

Návrh usnesení

Souhlas se zpracováním mapových podkladů pro vytyčení záboru pozemků a objednání studie na chodník od Chytrákova směrem k Pile a realizace chodníků u mostu.

Výsledek hlasování Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 10c) schváleno.

10d) Úklid obce po zimní sezoně – všude je hodně posypového materiálu. Harmonogram Krajské správy silnic na úklid naší obce je v týdnu po Velikonocích. Volné samosběrné zametače nikde nejsou, pro další roky to budeme muset zřejmě řešit nákupem vlastního samosběrného zametače. Nároky na posyp komunikací se neustále zvyšují, to přináší v jarních měsících extrémní prašnost. Čistota obce je naší prioritou.

Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

10e) Liberecký kraj vyhlásil dotační program –Program obnovy venkova pro rok 2019 (cesty, chodníky atd.). Požádali bychom o dotaci na chodník v Dolních Štěpanicích v křižovatce u mostu.

Návrh usnesení

Souhlas s podáním žádosti o dotaci na chodník v Dolních Štěpanicích od zastávky k odbočce na Chytrákov od Libereckého kraje z programu – Program obnovy venkova pro rok 2019.

Výsledek hlasování Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 10e) schváleno.

10f) Motorkáři v Dolních Štěpanicích. S jarem opět vyrazili motorkáři na tréninkové trasy v okolí Dolních Štěpanic. Množí se stížnosti občanů na obtěžování hlukem, je třeba to řešit.

Návrh usnesení

Starosta se opět pokusí řešit to domluvou, pokud to nepomůže a stížnosti se budou opakovat, bude to obec řešit oficiální cestou.

Výsledek hlasování Pro 12. Proti 0. Zdržel se 0.

Usnesení č. 10f) schváleno.

10g) Pan Levický vznesl návrh na vysázení stromořadí podél cesty na Chytrákov. Pozemek není obce. Oslovili jsme vlastníka pozemku a čekáme na jeho vyjádření.

Obecní zastupitelstvo bere na vědomí.

11) Závěr. Starosta poděkoval přítomným za účast a v 19:40 ukončil zasedání zastupitelstva.

Občané Dolních Štěpanic děkují panu Jiřímu Kučerovi za včasnou a rychlou zimní údržbu cest.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Jubileá v lednu 2019

Jiří Lachman, Benecko	85 let
Soňa Sedláčková, Benecko	81 let
Marie Pěničková, Dolní Štěpanice	79 let
Anna Honcová, Mrklův	78 let
Josef Hanuš, Benecko	76 let
Josef Kuba, Dolní Štěpanice	70 let

Jubileá v únoru 2019

Blažena Sobotová, Mrklův	85 let
Jiří Hendrych, Horní Štěpanice	83 let
Josef Pohořalý, Zákoutí	81 let
Anna Hanušová, Dolní Štěpanice	79 let
Mária Hofmanová, Benecko	79 let
Marie Kloudová, Benecko	78 let
Miroslav Wohanka, Benecko	70 let
Josef Hanuš, Benecko	70 let

SDH Horní Štěpanice
oznamuje, že je možné odevzdávat

VYSLOUŽILÉ ELEKTROZAŘÍZENÍ

ledničky, mrazáky, myčky, pračky, sporáky, vysavače,
mikrovlňky, žehličky, vrtačky, brusky, televizory, monitory,
rádia, počítače, tiskárny, mobilní telefony apod.

Sběrné místo: Hasičárna v Mrklově

**Zdarma lze převzít kompletní elektrozařízení.
Elektrozařízení je možné odevzdat kdykoli po celý rok.**

Více informací na tel. č.: 607 529 553 nebo 604 139 566

SVOZ NEBEZPEČNÝCH SLOŽEK KOMUNÁLNÍHO ODPADU

se uskuteční v neděli 12. 5. 2019
v době od 9:00 do 9:45 hodin
na sběrném dvoře v Dolních Štěpanicích

PŘIJÍMÁNY BUDOU NÁSLEDUJÍCÍ DRUHY ODPADŮ:

- obaly obsahující zbytky nebezpečných látek, vč. olejových filtrů
- oleje a tuky
- absorpční činidla (znečištěný textilní materiál)
- barvy, lepidla, pryskyřice a rozpouštědla
- kyseliny, zásady (hydroxid)
- nepoužitá léčiva (léky)
- pesticidy (hnojiva)
- akumulátory, baterie, články a zářivky

**POZOR! VŠE MUSÍ BÝT ŘÁDNĚ OZNAČENO V UZAVŘENÝCH
OBALECH O OBJEMU A MNOŽSTVÍ ODPOVÍDAJÍCÍ PROVOZU
BĚŽNÉ DOMÁCNOSTI.**

NEBUDE PŘIJÍMÁNO NÁSLEDUJÍCÍ:

- Elektro
- Stavební odpad, vč. eternitu, azbestu, asfaltu, omítek, lepidel, směsí apod.
- Nebezpečné odpady vznikající při podnikatelské činnosti

Další informace Vám poskytnou na Obecním úřadu Benecko
nebo přímo pracovníci Severočeských komunálních služeb s. r. o.
na telefonním čísle 493 645 111.

JAK TŘÍDÍT ODPADKY

Vážení občané, opět bych si dovolil napsat „pár“ řádků o odpadech. Nejdříve ale několik čísel. V uplynulém roce vynaložila naše obec za odpady cca 817 tisíc Kč, v roce 2017 cca 896 tisíc Kč. Příjmy uplynulého roku činily cca 464 tisíc, v roce 2017 cca 410 tisíc Kč. Rozdíly si jistě každý dovypočítá hravě sám. I když obec za odpady doplácí nemalou částku, tak v roce 2018 došlo oproti roku 2017 ke snížení doplatku. A je to zajisté i díky Vám občanům, kteří třídíte odpad. Jednak šetříte svoje peníze i peníze obce, které se dají použít na jiné, potřebnější věci (oprava cest, veřejné osvětlení, ...). Myslím si, že tento systém, který je v naší obci, je systémem spravedlivý. Kolik odpadu vyprodukuji, tolik si ho zaplatím. Jsou zde však názory, aby obec rozmístila v různých částech velké kontejnery na tříděný odpad. Je pravda, že kontejner od odpadové firmy dostaneme zdarma, avšak jeho provoz se už platí, jejich vývozy nejsou zase tak laciné – více svozových míst na větším území. Sice dostáváme něco za zpětný odběr, ale celkové navýšení výdajů by bylo pro naši obec dosti zatěžující. Asi bychom byli nuceni přistoupit na paušální poplatek, jako to je ve většině našich obcí. Všechno však záleží na Vás, Vážení občané.

A jak se říká, opakování je matka moudrosti, tak bych zopako-

val, co se do jednotlivých pytlů dá roztrždit. Do žlutého pytle – plast z domácností, patří veškeré plasty jako různé folie, sáčky, plastové tašky, plastové kelímky, pěnový polystyren, obaly z CD disků, balící folie. U ostatních barevných pytlů je snad vše jasné. Modrý pytel – papíry, kartony; červený – nápojové kartony (krabice od džusu, mléka, ...); šedý – plechovky; žlutý nápis PET lahve – sem patří pouze PET lahve. Transparentní pytel, česky řečeno průhledný, měl by na něm být vytištěn text, co můžeme do pytle dávat. Do pytle PATŘÍ: veškeré nepotřebné ošacení – pokud možno neznečištěné a jinak nezhodnocené, ložní prádlo, záclony, bytové textilie, ručníky, ubrusy, párovaná nositelná obuv, funkční textilní hračky. Veškeré výše uvedené věci by měli být ve slušné kvalitě, kterou konečný zpracovatel potřebuje a proto i vyžaduje. Vhodný textil bude využíván na charitativní účely, kdo má zájem může se podívat na www.recyklace-textilu.cz/charita. Jedná se o firmu DIMATEX CS spol. s r. o. Do pytle NEPATŘÍ: koberce, matrace, molitan, stany, spací pytle, netextilní materiály, výrazně znečištěné a mokré textilie. Pytle jsou dodávány o objemu 120 litrů a možno je zakoupit na určených místech za cenu 10 Kč. (OU a odpadní dvůr Dolní Štěpanice). Naplněné pytle se odevzdávají na již

stanovená místa, spolu s ostatním netříděným odpadem. Ještě bych se zmínil o sběrné nádobě E-BOX, umístěné v přístupové hale na OU. Do horní části vhazujeme vysloužilé baterie od svítidel, ovladačů, mobilních telefonů, atd. Do spodní části dáváme drobnou elektroniku např. mobilní telefony, kalkulačky, klávesnice od počítačů a jiné. Sběr nebezpečného odpadu organizujeme 2x ročně na odpadním dvoře v Dolních Štěpanicích, zpravidla jaro a podzim. Jeho svoz je včas avizován na obecních deskách a v POSLU. Zde se jedná především o staré a nepotřebné léky, ředidla, kyseliny, louhy, barvy, oleje, atd. Harmonogram odvozu lze měnit velice těžko, proto se může přivážet na sběrný dvůr několik dní dopředu.

Je pravda, že odpady vznikají všude kolem nás, aniž bychom si tuto skutečnost uvědomovali. My, jako obyčejní občané, sami těžko dokážeme ovlivnit provozy podniků ve vztahu k odpadům, můžeme však ovlivnit, jakým způsobem bude nakládáno s odpady, které

samy vyprodukuje. Dobré je též podpořit další využití již pro nás nepotřebných věcí – oblečení, obuv, hračky, nábytek, ... prodejem do bazaru nebo věnování na charitu, (u nás organizujeme sbírku oblečení na charitu Broumov). Správným tříděním můžeme sami výrazně přispět zejména k ochraně životního prostředí. Na závěr bych se rozloučil několika čísly o množství tříděného odpadu. Jelikož statistické údaje za již uplynulý rok se k nám dostávají tak v polovině června, tak Vás budu informovat o množství odpadu za rok 2017. Naše obec vytrídila a předala k využití, s poděkováním Vám, kteří třídíte odpad, v roce 2017 celkem 22, 845 tun tříděného odpadu. Což si myslím, není zanedbatelné číslo. Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek odpadů jsme ve spolupráci se společností EKO-KOM přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení „uhlíkové stopy“. Úspora, kterou dosáhla naše obec je 17,245 tun u emisí CO₂ a 437 562 MJ v úspore energie.

A protože tu už máme jaro, jak kalendářně, tak i ve skutečnosti, tak bych Vám všem chtěl popřát hodně sluníčka (tento rok ho zatím moc nebylo) a relaxací nabytí nové energie do dalšího bytí.

Zdeněk Jebavý

Ohlédnutí za zimní běžeckou sezónou

Družstvo žactva Hančova sportovního klubu v zimě nezahálelo. Účastnilo se závodů „Poháru Libereckého kraje“. Z pěti závodů se započítávaly čtyři nejlepší pro ročníky 2010 a starší. Závody se konaly v Jablonci, na Benecku, ve Vysokém nad Jizerou, Josefově Dole a v Bedřichově, kde místní pořadatelé uspořádali zajímavý skicross.

Mezi nejlepší umístění našich sportovců v poháru patří vynikající 5. místo Vendy Holubce, 13. místo Davida Fantíka, 14. m. Vendulky Mohvaldové, 15. m. Lindy Buštové, 19. m. Blanky Jindřiškové. Gratulujeme také Anežce Mohvaldové, která stála na stupních vítězů téměř v každém závodě, její kategorie bude do poháru zařazena až příští rok, takže se máme na co těšit.

Pro žactvo ročníku 2004–2006 se konaly republikové závody. V Jablonci n. N. to byly 26.–27. 1. závody ČP. Výborného výsledku dosáhla v sobotním sprintu volnou technikou Linda Buštová. Nechala za sebou téměř všechna děvčata z celé republiky a obsadila 2. místo! Gratulujeme!

Dalším důležitým závodem bylo MČR ve Vrchlabí 8.–10. 2. 2019. Závodilo se ve sprintu klasicky, volnou technikou intervalově a v neděli ve štafetách. V těchto dnech se Linda Buštová umístila na 17. místě ze 62 závodnic ve sprintu, na 14. místě volnou technikou a ve štafetách společně s děvčaty ze Semil a Vysokého obsadila vynikající 5. místo ze 39 štafet. Fanda Holubec byl ve sprintu 50., druhý den skončil 46. a ve štafetách se s chlapci z Jeseníku umístil na 31. místě.

Posledním velkým závodem byl závod „Hledáme nové talenty“ v Novém Městě na Moravě 2.–3. 3. 2019. Za účasti žactva z celé České republiky se závodilo v team sprintu klasickou technikou a v neděli intervalově volnou technikou na tratích 2–4 km. Linda Buštová obsadila společně s Klárou Lengyelovou ze Semil v team sprintu 11. místo ze 36 a v sobotu skončila na 35. místě. Fanda Holubec v team sprintu skončil 27. a v neděli 54.

Poslední závody zimní sezóny žactva a vyhlášení „Poháru Libereckého kraje„ se konalo na Benecku. Pořádala je SKI Jilemnice v termínu 23.–24. 3. Děti HSK Benecko zde dosáhly hezkých výsledků a stály i na stupních vítězů. Reprezentovali – Adriana Šírová, Vojta Šochovský, Anežka a Vendy Mohvaldovy, Ela Zengin, Filip a Dominik Trýznovi, Dominik Erlebach, Blanka Jindřišková, Zuzka Mrázová, Anička Holmanová, David Fantík, Matyas Diaz, Venda Holubec, Fanda Holubec, Linda Buštová.

Všem našim závodníkům gratulujeme a děkujeme za reprezentaci Hančova sportovního klubu a panu Holmanovi za skvělý servis lyží. Přejeme všem, ať se daří i na suchu!

Petra Pravečková a Eva Šírová

UKLIĎME ČESKO

Dobrý den, pane starosto, tak akce „UKLIĎME ČESKO“ úklidu rokle a okolí na Chytrákově se podařila. Úklidu se zúčastnilo 20 osob, z toho 10 dětí. Na fotu vidíte množství a rozsah sběru. Je to nepředstavitelné ale odhadem tři Gassely – obecního vozidla a 1× kovový šrot??? Pokusili jsme se třídít ale při takovémto množství, není vše stoprocentní. Že toho bude tolik, jsme si nedovedli ani odhadnout. Účast byla vynikající a okolí vypadá důstojně z pohledu naší lokality. Našli se i sousedi, kteří se nezúčastnili (ať si to uklidí Brunovi, nám to nepatří). Neštěstí byl zůstatek po bývalých sousedech a chovu jejich ovcí. Přesto s radostí a dobrým pocitem byla celá akce ukončená opékáním buřtu a společné zabavy u táborového ohně. Né všichni zúčastnění vydrželi do konce a nejsou na společném fotu.

Pane starosto děkujeme za Vaši podporu, dejte prosím vědět, kdy dojde k odvozu. Uskladnění viz foto, je přímo pod roklí na Rovínách.

Nevím, jestli by nebylo rozumné provést odvoz pomocí Containeru. Kovový šrot je stranou od ostatního a komunální odpad, plasty částečně volně, nebo v pytlích.

K velikosti celé akce viz www.uklidmecesko.cz

V. Levický

ČINNOST SDH A SOKOLU DOLNÍ ŠTĚPANICE

Po dohodě s obecním úřadem proběhla rekonstrukce podlahy jeviště v sokolovně v Dolních Štěpanicích. Materiál hradil obecní úřad a práci odvedli členové sokola a SDH. Tímto bych chtěl poděkovat všem zúčastněným.

Kamil Tomáš

At' přiletí čáp, Ruprechto!

Srdečně Vás zveme na představení, ve kterém bílá paní Ruprechta a rytíř Hubert přivítají na svět své potomky. Na hradě nebudou chybět: Krakonoš, Trautenberk, Anče s Kubou a hajným, čarodějnice Žaneta, hastrmanka Slávinka, Karkulka, ponikelské bába a čerti.

**15. června 2019
na hradě ve Štěpanicích**

- 1. PŘEDSTAVENÍ VE 13:30**
- 2. PŘEDSTAVENÍ V 15:00**

Po představení děti budou pokračovat lesem do Horních Štěpanic na Dupárnu, kde pro ně budou připraveny dílničky. Občerstvení zajištěno.

Místo na představení je nutné zamluvit předem
na tel. č. 608 607 331,
e-mail: ruprechta-stepanice@seznam.cz
nebo facebook Ruprechta.

Ponikelská bába

Milí čtenáři. Trávila jsem nedělní odpoledne kontrolou bylinek, když tu někdo klepe na dveře. Byla to sojka a že jí posílá Krakonoš, aby mě vyřídila, že hradní paní Ruprechta pořádá 17. 2. na Rovinách v Dolních Štěpanicích lyžování pro děti. No tam já přece nemůžu chybět. Tak jsem ten den brzy vstala a zadělala na povídkový buchtu. Po obědě jsem je naskládala do košíku a vydala se z Poniklý přes kopec do Štěpanic. Byla to štrapáce, ale dorazila jsem včas. Ruprechta už byla na místě, no a jaký pro mě překvapení. Hradní paní je v požeňnaným stavu. Že by to byly ty „moje“ kapičky, který jsem jí dala v její svatební den? Ale to už sjížděly děti. Od malinký holčičky manželů Erlebachových, až po děti školní. Sama Ruprechta se postavila na start jako první a všechny děti za ní. Cestou hradní paní pomáhala Ježi-baba a zástupce dolnoštěpanickéh hasičů. V době, kdy děti byly na trati, přišla čarodějnice Žaneta. Začala něco hledat v torničce, tak si říkám, aha to vytáhne kouli a začne čarovat. Ale kde že. Byla to placačka rumu. No, myslím, že drobek alkoholu do čaje nemůže pohádkový bytosti uškodit. A už se všichni vracejí. Nebyla to snadná cesta, ale děti byly statečný a všechno zvládly. Každý dostal čaj (bez rumu), buchtu, od Ruprechty medajli a obrázek a Krakonoš poslal pytel plyšáků. Čas pokročil, sluníčko začalo zapadat za Chmelnici a na Rovina přišlo chladno. Děti se svými rodiči a prarodiči odcházely do svých domovů, tak i já jsem vyrazila. Čekala mě dlouhá cesta do Poniklý, ale nelitovala jsem. Bylo to pro mě a věřím, že i pro všechny vostatní hezky ztrávený vodpoledne. Díky Ruprechto.

Ponikelská bába

P E A K 2 B E E R

V e s e l á
v ě d a . c z

kroužky a tábory pro zvědavé děti

**Kde: Obchod a dílnička
pro šikovné ruce, Benecko
190**

Kdy: 15.7. -19.7.2019

Cena: 1 950 Kč

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR PRO DĚTI OD 5 DO 12 LET

hravě

všobodně

s respektem

samosťatně

bezpečně

Týden plný
zábavných pokusů,
her a poznávání
... uvnitř i venku

Pondělí až pátek
od 8:00 do 16:00

V ceně pomůcky,
celodenní výlet,
každý den teplý oběd
a pitný režim

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY NA WWW.VESELAVEDA.CZ/TABORY

HSK BENECKO - fotbal

Domáci zápasy:

- 1.5.2019 14,30 Tatobity
- 5.5.2019 14,30 Košťálov-Libštát
- 8.5.2019 14,30 Kruh
- 19.5.2019 14,30 Vichová
- 2.6.2019 14,30 Horka
- 9.6.2019 14,30 Bozkov

HSK Benecko

fotbal

Pronájem hřiště na Křížovkách

- klubům, oddílům, rekreačním sportovcům
- cena 400,- Kč za hodinu
- volejte 605 711 764

WINTER SHOW 2019

Na sjezdovce
natáčela i televize

Historie poutí, smysl, účel a vyhlídky

*dr. M. Gerstner
pokračování*

Příběhy poutí v Čechách jsou zkrátka rozmanité, takhle jsem minule končil své pojednání o poutích. Dnes bych chtěl vzpomenout jiný průběh pouti, o kterém se zmínil spisovatel Josef Jahoda v humorně laděné knížce „Náš dědeček“. Je to jakási dvoudílná kronika selského rodu časově situovaná do období druhé poloviny 19. století a místně do Polánek u Třeběchovic. Děj začíná v době posvatební, kdy se mladý selský synek z Výravy u Černílova přiznal do silně věřící katolické rodiny hospodařící v Polánkách. A právě tenhle ženich, asi jen navenek katolík však v nitru asi se zbytkem víry tajných protestantů, sňatkem s jejich katolickou dcerou začínají hospodařit na jejich gruntě a jeho tchán s tchýní se tím pádem stávají vejměnkáři. Soužití obou rodin a jejich příhody jsou červenou nití táhnoucí se oběma díly kroniky, kdy první díl má 37 kapitol a druhý jich má 40. Nu a tím „naším dědečkem“ je právě tento mladý sedlák, kterého se manželčiny rodiče snaží upevnit ve víře a naučit ho svým hospodářským zvyklostem. A tak vznikají různé situace, zprvu vypadající až tragicky, ale končící mnohdy vesele, nebo rozumnou dohodou.

A tak v sedmnácté kapitole je náš hrdina „dědeček“ vyslán na pouť do Vamberk. Tam nikdy nebyl, proto je tchánem přesvědčen jít se zpevnit v lásce k Panence Marii a vůbec poznat katolickou zbožnost, jejímž vrcholem je ve východočeském kraji Vamberická pouť. „Dědeček“, aby nedělal v rodině zle, nakonec souhlasí, i když se mu to v jarních pracích vůbec nehodí, ale nakonec si umíní, že se bude opravdu zbožně a horoucně chovat, aby byl za to zhůry odměněn a také aby nezadal nepatřičným chováním k stíznostem svým vejměnkářům.

Putování a trasa cesty je v kapitole zběžně zmíněná, ale dá se z občasných zastávek rekonstruovat. Dědeček – poutník vyšel ráno z Polánek, aby včas došel na sraz do Přepych (7), kde byla v kostele mše, zpověď účastníků a přijímání. Asi 1 km od Přepych je zbožné místo zvané Dřizna. Je tu kaplička, studánka se zázračnou vodou, křížová cesta. Zde se jistě také zdrželi a vykonali příslušné obřady, takže jak se v kronice píše, k večeru došli do Trnova. Ale ten je jen (4) kilometry vzdálený. To znamená, že trvání všech obřadů, řazení průvodů, možná i další mše v trnovském kostele, ve-

čeře v hospodě a ustlání si k noclehu – muži ve stodole, ženy v hospodě – trvalo tak dlouho. Z hlediska tělesné zátěže je plán cesty velmi racionální, po prvním dnu nebyli poutníci znaveni. Ale večer dojde u „dědečka“ k rozčarování. Zbožnost poutníků se vytratila, muži a ženy se začali slízet na sále, popíjet pivo a kořaličky, pak kdosi

zhasl světlo, nastalo chichotání, výskání a začaly se dít prostopášnosti, které se do svaté pouti přece vůbec nehodí. „Dědeček“, na kterého se významně ve tmě tiskla mladá sousedka z Polánek, nakonec z hospody pohoršeně utekl noclehovat do stodoly, kde našel jen starého spolupoutníka. Ráno těžko většina poutníků vstávala, ale předříkávač je pobízel a tak znaveně vyšli. Z Trnova šli na Skalku, odtud na Bačetín, Bystré a do Sněžného, pak do Olešnice (15). Pak již přešli hranici a po (8) km jsou v Lázních Dušníky, pak po (5) km ve Ščitnu a odtud již (11) km skalami do Vambeřic. Suma sumárum (39) km, na překonávání terénních nerovností přidejme (5) km, takže (44) cesta z Trnova do Vambeřic je za den vykonatelná. To lze ujit, zvláště když nebyli utrmáceni chůzí z prvního dne. Z textu se dá vyčíst, že ve Vambeřicích asi také přespali, ale nazpět to za den již mohli domů stihnout, takže pouť trvala 4 dny. „Náš dědeček“ byl však z toho všeho celý roztrpčený, při návratu po dotazu na průběh, který poctivě převyprávěl a skončil větou: „Ne, lidičky zlatí, do smrti smrtoucí mě na nějakou pouť už nedostanete.“

Že bylo s „dědečkem“ od vejměnkářů za to zle, vytrestali ho svými předstíranými neduhy, kdy musel v hospodářství sám všechno zastat, a „marodům“ sloužit, ale po třech dnech se zas všechno vrátilo doma do svých kolejí.

(Kniha vyšla ve zkráceném vydání v roce 1960 v Krajském nakladatelství Havlíčkův Brod s kouzelnými ilustracemi Gustava Kruma v nákladu 8 tisíc kusů. Možná ji na internetu v antikvariátech seženete. Je to pěkné čtení, zvláště selský život je tu pěkně popsán a jak to hospodáři mívali se svými nástupci s usedlostí účelně zavedené. A ti vlažně věřící poutníci? Dosáhli v jednotvárném životě rolníků na změnu a jistě spoléhali, že po vyzpovídání se a odříkání uložených kajících modliteb dostanou z těch prostopášností jejich odpuštění.)

pokračování

VŠEOBECNÁ DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV

dokončení

Článek 21.

(1) Každý má právo, aby se zúčastnil vlády své země přímo nebo prostřednictvím svobodně volených zástupců.

(2) Každý má právo vstoupiti za rovných podmínek do veřejných služeb své země.

(3) Základem vládní moci budiž vůle lidu; ta musí být vyjádřena správně prováděnými volbami, které se mají konati v pravidelných obdobích na základě všeobecného a rovného hlasovacího práva tajným hlasováním nebo jiným rovnocenným postupem, zabezpečujícím svobodu hlasování.

Článek 22.

Každý člověk má jako člen společnosti právo na sociální zabezpečení a nárok na to, aby mu byla národním úsilím a mezinárodní součinností a v souladu s organizací a prostředky příslušného státu zajištěna hospodářská, sociální a kulturní práva, nezbytná k jeho důstojnosti a k svobodnému rozvoji jeho osobnosti.

Článek 23.

(1) Každý má právo na práci, na svobodnou volbu zaměstnání, na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky a na ochranu proti nezaměstnanosti.

(2) Každý, bez jakéhokoli rozlišování, má nárok na stejný plat za stejnou práci.

(3) Každý pracující má právo na spravedlivou a uspokojivou odměnu, která by zajišťovala jemu samému a jeho rodině živobytí odpovídající lidské důstojnosti a která by byla doplněna, kdyby toho bylo třeba, jinými prostředky sociální ochrany.

(4) Na ochranu svých zájmů má každý právo zakládati s jiným odborové organizace a přistupovati k nim.

Článek 24.

Každý má právo na odpočinek a na zotavení, zejména také na rozumné vymezení pracovních hodin a na pravidelnou placenou dovolenou.

Článek 25.

(1) Každý má právo na takovou životní úroveň, která by byla s to zajistit jeho zdraví a blahobyt i zdraví a blahobyt jeho rodiny, počítajíc v to zejména výživu, šatstvo, byt a lékařskou péči, jakož i nezbytná sociální opatření; má právo na zabezpečení v nezaměstnanosti, v nemoci při nezpůsobilosti k práci, při ovdovění, ve stáří nebo v ostatních případech ztráty výdělečných možností, nastalé v důsledkú okolností nezávislých na jeho vůli.

(2) Mateřství a dětství mají nárok na zvláštní péči a pomoc. Všechny děti, ať manželské nebo nemanželské, požívají stejné sociální ochrany.

Článek 26.

(1) Každý má právo na vzdělání. Vzdělání nechť je bezplatné, alespoň v počátečních a základních stupních. Základní vzdělání je povinné. Technické a odborné vzdělání budiž všeobecně přístupné, a rovněž vyšší vzdělání má být stejně přístupné všem podle schopností.

(2) Vzdělání má směřovat k plnému rozvoji lidské osobnosti a k posílení úcty k lidským právům a základním svobodám. Má napomáhat k vzájemnému porozumění, snášenlivosti a přátelství mezi všemi národy a všemi skupinami rasovými i náboženskými, jakož i k rozvoji činnosti Spojených národů pro zachování míru.

(3) Rodiče mají přednostní právo voliti druh povolání pro své děti.

Článek 27.

(1) Každý má právo se účastniti kulturního života společnosti, užívati plodů umění a podílet se na vědeckém pokroku a jeho výtežcích.

(2) Každý má právo na ochranu morálních a materiálních zájmů, které vyplývají z jeho vědecké, literární nebo umělecké tvorby.

Článek 28.

Každý má právo na to, aby vládl takový sociální a mezinárodní řád, ve kterém by práva a svobody stanovené v této deklaraci byly plně uplatněny.

Článek 29.

(1) Každý má povinnosti vůči společnosti, v níž jedině může volně a plně rozvinouti svou osobnost.

(2) Každý je při výkonu svých práv a svobod podroben jen takovým omezením, která stanoví zákon výhradně za tím účelem, aby bylo zajištěno uznávání a zachovávání práv a svobod ostatních a vyhověno spravedlivým požadavkům morálky, veřejného pořádku a obecního blaha demokratické společnosti.

(3) Výkon těchto práv a svobod nesmí být v žádném případě v rozporu s cíli a zásadami Spojených národů.

Článek 30.

Nic v této deklaraci nemůže být vykládáno, jako by dávalo kterémukoli státu, kterémukoliv skupině nebo osobě jakékoli právo vyvíjeti činnost nebo dopouštět se činů, které by směřovaly k potlačení některého z práv nebo některé ze svobod v této deklaraci uvedených.

Dne 10. prosince 1948 valné shromáždění Spojených národů přijalo a vyhlásilo tuto Všeobecnou deklaraci lidských práv. Po tomto historickém aktu valné shromáždění vyzvalo všechny členské státy, aby uveřejnily znění Deklarace a aby je daly rozšířit, číst a vykládat zejména ve školách a jiných výchovných ústavech, bez rozdílu politického postavení státu a území.

Toto je neúřední překlad znění Deklarace. Úřední znění je možno obdržet v pěti úředních jazycích Spojených národů, a to anglicky, čínsky, francouzsky, ruský a španělsky.

Ustanovení nemají podobu zákonů, a proto žádná země nemůže být přinucena k jejich plnění. Protože je Deklarace tak humánní, všelidská a pravdivá, měl by ji každý člověk znát. Už proto, že ji formulovali nejvzdělanější a nejlepší lidé této planety.

Podle Mladého světa číslo 34, ročník X

KRAKONOŠ HRUBOŽALSKÝ

Josef Rössler-Ořovský

Bývalo mně vždy nápadné, když jsem před 40 a 30 lety sedával v Krkonoších na svých pravidelných letních a zimních toulkách, že jak čeští, tak němečtí obyvatelé nebo budaři vypravovali při přástkách, sekání a navlékání korálků nebo draní peří jedny a tytéž pověsti a pohádky o Krakonošovi a Rubycalovi nebo-li Rübecalovi. Jest to zcela vysvětlitelné, jest to jedna a táž personifikace symbolistické proměnlivé povahy nebezpečných vysokých našich hor, tradovaná od dob pradávných, kdy Krkonoše neb podhoří byla obývána z jihozápadu i na severovýchodu obyvatelstvem slovanským, později germanisovaným, a to buď přímou germanisací nebo migrací. Kdo o tom není informován, nebo má pochybnosti, necht' si v odborné literatuře přečte, kdo byli praobyvatelé Lužice, dále nynějšího pruského Slezska, Kladska atd. atd. Několik malých poznatků pro laiky: pohlédněte na jména řek, míst, měst na nynější říšskoněmecké straně Krkonoš, Jizerských, Kladských, Orlických hor atd. Znáte např. říčku Lomnici – die

Lomnitz a Lomnitzfall? Znáte Granitzwiese – hraniční louku? Víte, že na všech německých mapách nových i nejstarších se jeden hlavní horský hřbet a jeho vrchol nazývá Kerkonosch? A nyní k vlastní věci. Tedy, jak povstalo jméno Krakonoš, který očividně Němci převzali ve zkomolenině Kerkonoš. (Že starý římský spisovatel slovanské jméno Krkonoš a jeho praobyvatelům zlatinisoval slovem Corcontes, jest přirozeno, nemohl ani jinak psáti a jest jen dalším důkazem, že již za Plinia, Tacita atd. bylo slovo Krkonoše na svém místě. Vždyť i my říkáme vedle Krkonoš – Krkonošáci.) Krakvičím, křovím (krk, krek, krak, slovanské prapojmy pro nízké porosty, zakrslé vysokohorské kleče) porostlý horský hřbet neb hřbety, tedy hory nosící krakvičí, byly „Krkonoše“ neb „Krkonoše“. Jest pravidlem jazykovědcům, etnografům a historikům známým, že většina jmen hor, míst atd. dostávala jména od jevů lokálních a přírodních – a ty reky, bohy, víly a jiné pohádkové postavy si lid během sta neb tisíciletí přibájl. Jinak se to má se slovem ně-

meckým der Rübzahl, kterého ale zcela staří obyvatelé Krkonoš německého jazyka před 30-40 lety nazývaly der Rubycal nebo Rubytzahl a Rübecal. Ve spisovné němčině v známých pohádkách píší Němci vždy Rübecal – a našli se Češi, kteří z toho i Ríbrcoula zplodili.

Specielně v údolích Jizerky u Vítkovic, Hutích, dále v Benecku, v Kněžicích blízko Žalýho (hora Žalý) byla výslovnost Němců v jejich žargónu bližší výslovnost Rubycal než Rybecal. Hovořil jsem o tom ve Vítkovicích před 30 lety s inteligentním Němcem, závozníkem a hostinským Janem Hollmanem, který mi k mému překvapení vypravoval, že celá legenda o „Zählen der Rübén“ jest nesmyslem, oni, staří, že vědí, že onen duch neb vládce hor prý sídlil na Hrubým Žalým a z tohoto jména Hrubyzal že povstalo Rubycal a Rübecal. Když jsem to vypravoval starému Menecovi a hajnému Václavů v Benecku, potvrdili mi, že nejen od starých o tom slyšeli, ale vypravovali mi, že na Hrubým Žalým (Velkým, dnes Zadní Žalý) bývalo obětiště, božiště, a že tam měl prý sídliti i Krakonoš. Obřady obstarávalo prý v pohanských dobách obyvatelstvo Kněžic a vsi Žalý. Mezi předním a Zadním Žalým jsou místa, kde se dříve říkávalo „na sklípku“ a „na starém pohřebišti“ (vyprávěl hajný Václavů). Sklípek byl, jak jsem zjistil, kameny vyzděný hrob se zbytky střepů popelnic a ohořelých kostí, zlomky a škvárami bronzu. O tom však jinde a jindy.

Jaká souvislost jest mezi Krakonošem (a Rubyzalem) a Rybecalem, když se o nich vypráví tytéž pověsti česky a německy? Prohlédneme-li sta povídek těch po stránce smyslu neb tendence, zpozorujeme, že lidé za nejkrásnější pohody vyšli – a byli pojednou přepadeni mlhou, za slunečna dostoupili vrcholů a pojednou je zasypal sníh, nebo je zahalil hustý mrak, déšť i hromobití atd. atd. Zlý muž, který něco nekalého provedl – byl Krakonošem potrestán. Ale i z dobráka si Krakonoš učinil šprým... to ostatní pohádkáři přidali i s těmi rytíři, princeznami a mrkví...

V Německu se vypravuje, že Krakonoš sídlí v Krkonoších, někdy na Sněžce, někdy v Čechách. V údolích krkonošských, v samých horách se udávají přesnější místa. Tak prý sídlil neb dosud sídlí Krakonoš na Sněžce, na Žalým, na hoře Krakonoši neb Kokrháči ve hradě, který se rozpadl, zmizel.

Uvážíme-li, že osídlení vyšších krkonošských poloh se stalo relativně pozdě, ježto pralesy a nepříznivá poloha to předtím nedovolovala, lze souditi, že nestarší tvary pověstí pocházejí z dob, kdy pouze slovo „Krkonoše“ známo bylo (doba čistě slovanská); když pak dřevorubci pronikli později dále do Krkonoš, tu pak pověsti nabývaly různých forem i příkras a variant, zejména německými kolonisty zbarvených. Jest na snadě, že Vítkovičtí, Vrchlabští, Mrkllovští, Štěpaničtí, Lhotští atd. kladli sídlo veleducha hor na Žalý,

pod kterouž horou místa ta leží. V Peci, osadách ve Slezsku pak na Hutští, Jablonečtí, Roketničtí atd. Sněžku neb na hrady na svazích Krpak na Krakonoše (Kotel) atd. atd. konoš.

(Podle svého rukopisu před 20 lety napsaného, upravil jsem pro ročenku Č. S. K. Praha, 1927, J. R.-O.)

Opět jedna z hypotéz vysvětlující vznik jména Rýbrcoula, navíc z oblasti naší obce.

Proč má olše červené dřevo

Jarní legenda z Krkonoš. Vypravuje nářečím Miloslav Rychlovský.

U potoka na mezi vyrostla časně z jara pěkná kytka. Měla hlavičku jako hasičská helma, jenže bílou. Na večír na ni přišlo spaní, naváhla se a dřímala zrouna jako náš dědeček, když si k němu Frantík sedne a čte mu ze slabikáře. A potůček ji k tomu hezky hezky hrál.

Ráno kuk! Slunce vysterčilo přes háj hlavu a poudalo: „Sněženko, vzhůru! Neslyšíš? Potůček se už dávno vyhrabal z bílejších peřinek a ty pořád spíš?“ A sluníčko švihlo sněženku vohnivou metličkou po zádech, že hned byla na nohouch. „Jéjeje!“ vykřikla.

Potok dál na stráni svý kodelce a řítil se po hlavě do Jizery. „Komedante komedantskej, dyť se zabiješ!“ volala za ním sněženka. Pak spoutla čerstva pár bublinek vzduchu k snídani a votočila se k slunci: „Chichichi! chichichi!“ smála se, až se jí hlavička zakejvala, když viděla slunce a samý bílý krajky vokolo.

Starý, merzutý volši byl ten smích protiunej; zamračila se a roztáhla korunu, aby slunce na mez nemohlo.

„Ustup, jdi dál, nedělej, že to povím!“ volala květinka slabým hláskem, ale volše jako hluchá.

I sebrala se milá kytička a rounou do nebe Pánu Bohu žalovat.

Poudala: „Pane Bóže, já si chci hrát se sluníčkem a volše mě nenechá!“

Pán Bůh posadil si sněženku na klín, pohladil ji po bledý tváři a řek: „Běž, milá Sněženko, běž si zas na mez vonět! Mý slunce musí svítit spravedlivě všem.“

I šla si zas kytička na svý místo, ale volše eště víc rozprostřela větve. Naschvál!

Tak si sněženka po druhý sedla rannímu větříčku na křídýlka a ten ji znovu dones do nebe. Eště víc se poklonila a s pláčem pravila:

„Milej Bóže, volše tě nechce poslouchat! Porád mi sluníčko skovává. Umřu!“

„Tak?“ podivil se Bůh, „tak? Volše že mě nechce poslouchat? Tohle tak nemůže bejt, abyste se mi tam na zemi porád hádali! Požaluj to teda vodě a větru!“

I požalovala sněženka vodě, a voda podemlela volši kořeny. Požalovala to sněženka větru a vítr volši vyvrátil.

Když volše padala, hrozně se zlobila a klela, až hněvem zrudla. A vod tý doby všechny volše maj červený dříví, aby bylo znát, že se jejich prabába rouhala Bohu, když chtěla panovat nad jinejma.

Bajka je převzata z časopisu Malý čtenář z roku 1921, stránka 269. Autor Miloslav Rychlovský byl učitel, narodil se 25. 1. 1892 a pocházel z chalupy v Hampli čp. 44 patřící už k Vítkovicím. Když jdete z dolního Benecka dnes po cestě s novým povrchem k bývalé Sebě, patří poslední dům čp. 4 vpravo nad esíčkem ještě k Benecku, další dům je již vítkovické stavení čp. 44.

Miloslav Rychlovský měl o sedm let staršího bratra Františka, který na chalupě hospodařil. Ten se oženil se stejného stáří Marií Erlebachovou z Martinovy boudy, asi jen deset let spolu žili, protože Francek zemřel 5. 6. 1936 v jednapadesáti letech v nemocnici na zánět slepého střeva. Mařenka, známá jako Máňa se vrátila z Hample do Martinovy boudy, kde se dožila 87 let.

Můj otec se s Miloslavem Rychlovským znal, už profesně a taky z přízně, protože Máňa byla tátova teta. Od otce vím jenom, že učil v Jihlavě, a byl i spisovatel. Na internetu jsem zjistil jen datum narození, úmrtí zde není, takže jeho osud může být za druhé války možná i tragický. Ale kde bych to mohl zjistit, nevím, ani táta o něm víc nevěděl.

Napsal: Výchovná turistika 1 a 2; Co jest občanská mravouka; Čím je nám 28. říjen 1918; Děti a příroda; Jak vychovávat děti – rádce pro rodiče, vychovatele a učitele; Karel H. Borovský; Demokracie nebo diktatura; Všedním životem – to jsou různé příběhy a bajky, odtud je i výše uvedené dílko. Z antikvariátu mi zaslali práci Demokracie nebo diktatura vydanou roku 1935, budeme zajímavé kapitoly na pokračování čtenářům poskytovat, některé pasáže jsou na tehdejší dobu hodně ostré a na nynější i aktuální.

Pokud někdo ze čtenářů ví něco bližšího o osudu Miloslava Rychlovského, budeme v redakci vděční za každou stopu.

dr. M. Gerstner

DEMOKRACIE NEBO DIKTATURA?

Miloslav Rychlovský

PŘEDMLUVA

Zdá se, že evropští národové, kteří dosud odolali diktatuře, jako by stanuli na rozcestí, kde jedna tabulka má nápis: „K pravé demokracii“ a druhá „K diktatuře“. A někdy se zdá, že náš český člověk pohlíží s té na onu nevěda, jak se rozhodnout. Jde o nesmírně důležitou volbu pro každého z nás, pro národ a stát. Proto je třeba, aby o tak významné věci byl poučen i nejprostší občan. Pro takové lidi především jsem upravil několik svých volebních přednášek v tuto knížku.

Aby se zbytečně nezvětšoval objem a cena spisku, neuvádím všech pramenů a dokladů, které cituji. Měl-li by kdo však nedůvěru k některému údaji, mohu mu uvést pramen, a proto podávám úplnou svou adresu: Miloslav Rychlovský, odborný učitel v Jihlavě, U jatek 7.

V Jihlavě v září 1935

1. Nezklamala demokracie, ale demokrati

Čteme a slyšíme mnoho o úpadku demokracie. Prý zklamala. Ptám se: Zklamal Ježíš a jeho učení? Nikoliv. Je dnes právě tak ušlechtilé jako před devatenácti sty lety. Zklamali však mnozí, kteří je měli uskutečňovat. Právě tak zklamali leckteří z těch, kteří ve jménu demokracie přicházeli k lidu,

ale nesmýšleli poctivě ani s ním ani s demokracií. Proti nim dnes vyrostl odpor. Bohužel, od tohoto spravedlivého rozhořčení je v mysli nemyslného člověka jen krůček k tomu, aby si řekl: „Pryč s demokracií, ba i s republikou!“ Toho využívají chytráci, chodí mezi lid a namlouvají mu, že jedine z diktatury mu kyne spása.

Proti takovým řečem se co nejrozhodněji postaví každý, kdo umí poněkud politicky myslet, zná dějiny a obtíže přítomné doby a kdo si je vědom odpovědnosti před budoucností. Nadávat na demokracii a republiku proto, že nás někteří demokrati podvedli, je právě tak pošetilé, jako by někdo nadával Pánu Bohu, že kostelník v jeho vsi nedělá, co by dělat měl. Nebo jako by si hospodář proto, že mu nedojí kráva, zapálí chalupu.

2. Co nás vede k demokracii?

Především zdravý rozum, praktické důvody. Pohovořím o některých. Presidentu Masarykovi dal kdysi cizinec otázku: „Co byste dělal, kdyby vás národ žádal, abyste jeho osud sám vzal do rukou (kdybyste měl býti diktátorem?)“ President odpověděl, jak cizinec neočekával: „Tak bych se poděkoval.“ Proč – to odpověděl učitelům, když ho v roce 1933 navštívili v Židlochovicích: „Protože čtyři oči více vidí než dvě.“ Masaryk je z nejzkušenějších státníků světa, je universitním profesorem, je ve světě vážen jako málokdo, pracuje přes půl století v politice, byl poslancem, když Hitler ještě nechodil do školy – a tento muž skromně přiznává, že čtyři oči více vidí nežli dvě, neboli že rozum žádného člověka není tak bystrý, aby sám, vždycky a všemu nejlépe rozuměl. U těžkých nemocí nespolehá lékař vždy jen na svůj rozum, nýbrž doporučí, aby byl povolán druhý i třetí.

Někdo řekne: „Třeba diktatura, jen když rozumná!“ Ale uvažme: Sedlák chce mít žito drahé, měštský člověk laciné. Hospodář prosí přede žněmi, aby Pán Bůh chránil jeho obilí před krupobitím, sklenáři však říkají: „Kéž by přišly kroupy jako pěsti a rozbily všechna okna!“ Policie je nerada, strhne-li se na schůzi rvačka, truhláři se těší, že budou spravovat stoly a židle. Rodiče napomínají děti, aby zbytečně neutrácely, ale kupcová v krámečku na ulici čeká, až ji dítě přinese za pamlsk dvacetihaléř.

Ať tedy někdo poví, co je rozumné! A nebyl Baťa přesvědčen, že jedná svrchovaně rozumně, když v osudném červencovém ránu rozkázal vzlétnout? Ale je velice podobno pravdě, kdyby byl nespolehal výhradně na svůj rozum a poslechl pilota-odborníka, který radil počkat, až se rozejde mlha, že by byl dosud mezi námi. Není to všechno důkaz, že nikdo nemá patent na rozum, že čtyři oči více vidí než dvě, neboli že je demokracie spolehlivější než diktatura? A platí-li to o věcech všedního života, jak by to nemělo platit v politice, kde jde o velikou odpovědnost a kde je tudíž zapotřebí

největší opatrnosti a prozíravosti?

Vraťme se k známému příkladu! Jde o ceny obilí, které jsou dnes u nás stanoveny zákonem o obilním monopolu. Jak by tuto věc řešil diktátor? Buď by nařídil ceny vysoké podle přání sedláků, nebo nízké, aby vyhověl městskému člověku, nebo takové, jaké považuje za přiměřené tomu i onomu. V prvním a druhém případě bude spokojena jedna strana, ve třetím žádná. V demokracii se dohodnou zástupci vrstev výrobních i spotřebitelských. Zástupci rolníků uznají, že ceny nesmějí být přemrštěné, a člověk městský uzná, že je sedlák za svou práci a výrobní náklad právě tak hoden přiměřené odměny, jako on, dělník nebo zaměstnanec. A to platí stejně i v jiných vrstvách obyvatelstva, například státních a veřejných zaměstnanců. Není asi sice ani potom spokojenost úplná, ale ví se, že si s věcí lámalo více hlav mnoha lidí a že lépe to upravit nejde prostě proto, že nikdo nedovede dělat zázraky. Uspokojit na sto procent všechny lidi, zejména dnes, to by byl zázrak, jakého svět neviděl. Ale tento zázrak očekávali někteří národové od diktatury. Dnes již poznávají svůj omyl. Diktátoři jim zakazují myslet, číst mnohé noviny a knihy, kritisovat, organisovat se po svém, odporovat a zejména stávkovat – stávka je v diktaturách prohlášena za velezradu. Lidský duch, myšlenka se však nedá tak lehko spoutat, a tak se v lidu v diktátorských státech hromadí nespokojenost a napětí, jež se vybíjí revolučními výbuchy, sabotáží, atentáty, občanskými válkami a převraty. Po nich přicházejí vojenské soudy, koncentrační tábory, kriminály a popravy. Vedle toho mnoho lidí je zbaveno existence, ač nic neudělali a nebyli odsouzeni, jen proto, že jsou jiného smýšlení a tudíž diktatuře, jež je velmi nesnášenlivá, nepohodlní. Kdyby lidé, kteří u nás volají po „silné ruce“, věděli, jaké hrůzy prožívá obyvatelstvo v diktaturách, jistě by jejich nadšení silně pokleslo.

Naproti tomu demokracie usiluje, aby se o každé věci dohodlo pokud možno nejvíce lidí. Proto je v demokracii snaha sestavit vládu ze stran, od nichž tuto dohodu lze očekávat. Čím je jich více ve vládě, tím je k ní větší důvěra a tím je její postavení pevnější. Základem každé skutečné demokratické vlády musí být u nás zástupci zemědělců a dělníků jakožto vrstev nejpočetnějších. Hlavní zásadou je: Nikdo sám, pokud lze všichni nebo alespoň většina; žádný diktát, nýbrž dohoda. Tím se vede národ k pospolitosti, ke vzájemnému porozumění potřeb různých vrstev a k ochotě přinášeti člověk pro člověka oběti. Jestliže dnes máme pověst státu, který se klidně vyvíjí, zatím co se četné jiné země ocitají ve zmatcích a těžkých vnitřních krisích, je tento náš klid a bezpečnost především zásluhou demokracie.

pokračování

Odhalená skrytá krása kamenů

ZE SBÍRKY JAROSLAVA F. Z DOLNÍCH ŠTĚPANIC

FLUORIT – CaF_2

naleziště: CZ – Harrachov
tvrdost: 4–4,5 (Mohse)
barva: zelený, fialový
velikost: 70 × 45 mm
použití: šperkařství
Doprovodná látka při těžbě
barytu

zpracování: řezání, broušení,
leštění, JF

užití: Pomáhá zvýšit
sebedůvěru,
zručnost, tělesnou

a duševní sílu. Překonává a odstraňuje utkvělé představy,
výrazně pomáhá jednat nestranně a objektivně.

ARAGONIT – vápenec

naleziště: Karlovy Vary
tvrdost: 3–4 (Mohse)
barva: bílá, šedá,
namodralá

velikost: 96 × 75 mm
použití: dlažby, obklady
(Metro)

zpracování: řezání, broušení,
leštění, JF

užití: Působí blahodárně
při koncentraci
a recyklaci. Jeho
prakticky naladěná
energie zvyšuje
disciplinovanost
a spolehlivost.

V citové rovině
dokáže čelit zlosti a citovému nátlaku.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

HOŘENÍ ŠTĚPANICE
pořádá na DUPÁRNĚ

POUŤ

Horní Štěpanice
15. 6. 2019 - 17. 6. 2019

Sobota 20:00 Nanovor

ŘEMESLNÉ TRHY V NEDĚLI 16. 6. 2019

8:45 začátek řemeslných trhů

9:00 zazní v kostele Nejsvětější Trojice Missa Quinta in B
od V. E. Horáka v podání chrámového sboru

14:30 v galerii zahájení výstavy obrazů, soch a plastik
(pod záštitou malířky Lenky Husárikové)

16:00 Diagonála

Pouť v novém kabátě. Přijďte pobejt!